

СУЧАСНІ ПІДХОДИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

Час завжди диктував свої правила. Не є винятком і початок третього тисячоліття. Змінюється все: світогляд людства, політична свідомість, екологія, світосприйняття, все, що нас охоплює, і все, що складає нашу сутність. Новітні технології завойовують світ і тих, хто не встигає за ними, так і намагаються залишити за бортом корабля, ім'я якого «сучасність».

Кожний з нас сьогодні має право на вибір: можна залишитися позаду, можна йти поруч з часом, а можна – для наполегливих і сміливих, для працьовитих і небайдужих, для розумних і тих, хто прикладає максимум зусиль для того, щоб стати ще розумнішим – можна випереджати час, прокладати йому шлях і навіть вести за собою все людство.

Останнє з того, що сьогодні може обрати для себе кожний, у першу чергу є прерогативою молоді. Саме перед нею розкриваються сьогодні такі можливості, які ще 20-30 років тому були майже фантазією. Освіта, з усіма її ступенями наукових досягнень, стає все більш реальною та доступною для усіх, хто її прагне.

Але час диктує свої вимоги і для самої освіти. Далеко позаду залишився 1803 рік, коли наказом імператора Росії були започатковані три вчені ступеня: магістра, кандидата та доктора наук. Були впроваджені усні та письмові іспити, після успішного складання яких, пошукач виходив на прилюдний захист дисертації. У 1864 році приймається «Положення про іспити на звання дійсного студента та наукові ступені», яке передбачає присудження наукових ступенів магістра, кандидата та доктора наук.

Пізніше, у 1884 році, скасовується науковий ступінь кандидата наук, що надає ще більшої ваги магістерським дисертаціям. За магістерську роботу, виконану та захищену на високому рівні, факультет мав право присуджувати навіть ступінь доктора наук. Тобто ступінь магістра в Росії мав досить високий науковий статус, а самі магістерські праці були серйозними науковими досягненнями та з часом були покладені в основу цілих наукових напрямків.

Нині магістерська робота по суті є різновидом дисертаційних наукових праць. Не зважаючи на те, що ступінь магістра – це ще не вчений, а лише академічний ступінь, що він відображає в першу чергу освітній рівень випускника вищої школи, що він свідчить тільки про навички та вміння вести самостійні дослідження, магістерська робота максимально наближена до наукових праць кандидата та доктора наук.

Виконання магістерської роботи є свідченням того, що її автор вміє моделювати вже відомі рішення, бачити проблемні рішення та володіти загальними методами їх вирішення.

Особлива увага на сучасному етапі приділяється підготовці магістрів у сфері економіки. Отримання виключно теоретичних знань все більше не відповідає часу. Новітні технології, охоплюючи світ, просто прориваються в

освіту та вимагають від студентства нового підходу, нових знань та нових навичок. Наразі діяльність у будь-якому секторі економіки потребує від спеціаліста володіння сучасними методами роботи, знань досягнень світової економічної думки та розуміння наукової мови.

Переважає більшість сучасних нових методів в економіці базуються на економетричних моделях. Саме економетрика дозволяє, іноді навіть в умовах відсутності належної інформації, за допомогою математичних моделей провести відповідний аналіз, оцінити існуючі параметри та спрогнозувати реальні економічні процеси в майбутньому.

Кожна з наук, на яких побудована економетрика – статистика, економічна теорія та математика – окремо не дають можливості дослідити та отримати кількісні оцінки у сучасному економічному просторі. Тільки економетрика з усіма своїми методами та моделями здатна провести не тільки високоякісний аналіз великої кількості різноманітного статистичного матеріалу, а й також на його основі дати якісні оцінки багатьом економічним процесам. Відображення особливостей економічних параметрів та зв'язків між ними стали новим кроком у науково-практичному світі.

Свідомством всесвітнього визнання економетрики стало за останні неповні 50 років присудження п'яти Нобелівських премій з економіки: у 1969 році – Р. Фришу та Я. Тинбергену, у 1980 р. – Л. Клейну, у 1989 р. – Т. Хаавелмо, у 2000 р. – Дж. Хек ману та Д. Макфаддену та у 2003 році – Р. Інглу та К. Гренджеру.

В основу їх наукових праць були покладені розробки нових математичних методів аналізу економічних процесів, створення економетричних моделей та їх застосування до аналізу економічних коливань та економічної політики, розвиток теорії та методів аналізу моделей селективних вибірок та дискретного вибору. Але головне, що всі ці досягнення були б абсолютно неможливими без застосування комп'ютерної техніки та сучасних новітніх технологій.

Звичайно, нині далеко не кожний студент вищої школи орієнтується на лауреатів Нобелівської премії. Але освіта на сучасному етапі має бути побудована саме таким чином, щоб у майбутньому ми отримали своїх лауреатів. У першу чергу це стосується підготовки магістрів.

Використання комп'ютерної техніки, широкого кола програмного забезпечення з обробки статистичного матеріалу, вивчення економетрики, вільне володіння іноземними мовами здатні не тільки підняти рівень освіти у вищій школі, а зробити крок за межі своєї держави, гідно представляючи за її кордонами і українську освіту, і українську науку. Це потребує великих коштів, значних зусиль з боку студентів та професорсько-викладацького складу та особливо пробудження здорового відчуття гідності у сучасного студента та сучасного викладача.